ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Юридичний факультет
Кафедра “Політологія та загальноправові дисципліни”

СИЛАБУС
навчальної дисципліни (вибіркова)
ГЕНДЕРНА СОЦІОЛОГІЯ
Обсяг освітнього компоненту – 3 кредити (90 годин)

Спеціальність – для всіх спеціальностей
Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА

РЄЗАНОВА НАТАЛІЯ ОЛЕКСАНДРІВНА,
доцент кафедри “Політологія та загальноправові дисципліни”, кандидат філософських наук, доцент

Контактна інформація:
- 050-570-86-41;
- e-mail: reznat120@gmail.com;

Час і місце проведення консультацій:
вівторок, четвер з 12.00-13.00, навчальний корпус №5, кабінет 535.

ОПИС КУРСУ

Гендерна соціологія – галузь соціології, що вивчає закономірності диференціації чоловічих і жіночих ролей, статеві відмінності на всіх рівнях та їх вплив на людське існування, співіснування, на особливості соціальної організації, специфіку чоловічої та жіночої соціальних спільнот.

У багатьох країнах світу останні десятиріччя XX століття ознаменувалися істотними зрушеннями в розумінні рівності потенційних можливостей чоловіків і жінок та правового забезпечення цієї рівності в постіндустріальному суспільстві. Особливо це стосується доступу до економічних, політичних та освітніх ресурсів. Формування особистості жінки й чоловіка, статева збалансованість у суспільстві проголошені однією зі стратегій розвитку європейських держав у XXI столітті.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Метою дисципліни «Гендерна соціологія» - є надання здобувачам вищої освіти логічно-послідовної системи теоретичних знань з гендерної соціології та набуття знань щодо закономірностей й особливостей функціонування, умов формування, змісту й структури гендеру, що дозволить розширити їх світоглядні уявлень про соціальні та поведінкові аспекти сучасного буття.

Завданнями вивчення «Гендерної соціології» є

- розвинення наукового мислення здобувачів вищої освіти, оволодіння ними систематизованими теоретичними знаннями з гендерної соціології.
- надати здобувачів вищої освіти цілісне уявлення про гендерно-рольову структуру суспільства;
- сформувати навички оперування теоретичним і фактичним матеріалом що структури та змісту особистості та суспільства;
- допомогти в розумінні процесів, що відбуваються в сучасному суспільстві в цілому та рівні гендерних ролей, зокрема;
- навчити інтерпретувати і використовувати у професійній діяльності та в повсякденному житті знання з емпіричної гендерної соціології.

Компетентності та результати навчання, формування яких забезпечує вивчення навчальної дисципліни

Інтегральна компетентність:
Здатність розв'язувати складні гендерні задачі та практичні проблеми у соціальній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосовуванням теорій та методів гендерної соціології.

Загальні компетентності:
ЗК01. Здатність використовувати та розуміти інформацію щодо гендерних відносин та гендерних ролей в повсякденній комунікації.
ЗК02. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК03. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та досягнення на основі розуміння гендерних аспектів у загальній системі знань про суспільство на основі системних знань в галузі гендерної соціології.

Результати навчання:
1. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати соціальні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.
2. Вміти аналізувати взаємодію соціальних акторів та гендерних інститутів у різних контекстах їх функціонування.
3. Застосовувати результати та методи гендерних досліджень в соціальних комунікаціях та у професійній діяльності.
16. Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям

і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Для успішного опанування необхідними компетентостями та набуття вміннями й навичками запропонованої навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні спиратися на результати навчання, які отримано ними при вивченні гуманітарних дисциплін.

Компетентності, які набуде і розвине в процесі навчання та результати навчання здобуті при вивченні цієї дисципліни, майбутній фахівець може використати у професійній діяльності.

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Аудиторна робота під час вивчення навчальної дисципліни «Гендерна соціологія» складається з вивчення теоретичного матеріалу та виконання практичних робіт.

Таблиця 1 – Загальний тематичний план аудиторної роботи

Номер тижня	**Теми лекцій, год**	**Теми практичних робіт, год**
1	2	3
Змістовий модуль 1		
1	Тема 1. Становлення теорії гендеру (2 год.)	Тема 1. Становлення теорії гендеру (2 год.)
2	Тема 2. Біологічні, психологічні, соціокультурні чинники гендеру (2 год.)	Тема 2. Біологічні, психологічні, соціокультурні чинники гендеру (2 год.)
3	Тема 3. Маскулінність-фемінність у особистісному та соціальному вимірі (2 год.)	Тема 3. Маскулінність-фемінність у особистісному та соціальному вимірі (2 год.)
4.	Тема 4. Гендерна соціалізація та становлення гендерної ідентичності (2 год.)	Тема 4. Гендерна соціалізація та становлення гендерної ідентичності (2 год.)
Змістовий модуль 2		
5	Тема 5. Гендерні ролі та стереотипи (2 год.)	Тема 5. Гендерні ролі та стереотипи (2 год.)
6	Тема 6. Гендерна стратифікація суспільства (2 год.)	Тема 6. Гендерна стратифікація суспільства (2 год.)
7	Тема 7. Гендер у політичних та економічних відносинах (4 год.)	Тема 7. Гендер у політичних та економічних відносинах (4 год.)

САМОСТІЙНА РОБОТА

Кожен здобувач вищої освіти повинен самостійно опанувати наступні теми навчальної дисципліни:

1. Гендерні дисгармонії і легітимізація сексуальних меншин.
2. Ґендер і взаємодії.
3. Теоретичні пояснення гендерних особливостей взаємодій.
4. Гендер і мова.
5. Особливості комунікативної поведінки чоловіків і жінок.
6. Гендерні особливості дружби.
7. Участь жінок в політичному житті.
8. Ґендерна нерівність в сім'ї.
9. Поняття і види ґендерної сегрегації праці.
10. Причини існування ґендерної сегрегації праці.
11. Стан гендерної нерівності в сучасній Україні.
12. Декларація цілей тисячоліття (MillenniumGoals).

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРЕЛА

1. Говорун Т.В., Кікінежді О.М. Ґендерна психологія : навч. посібник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2004. 307 с.
2. Марценюк Т. Гендерна рівність і недискримінація: посібник для експертів і експерток аналітичних центрів. Київ, 2014. 65 с.
3. Галяс, О. Від інтиму до світогляду. Нариси з гендерної журналістики. Харків : Мачулін, 2021. 142 с.
4. Ґендерні стереотипи та ставлення громадськості до гендерних проблем в українському суспільстві. Київ: Інститут соціології НАНУ, 2017. 143 с.
5. Марценюк Т. О. Гендерна політика Європейського Союзу: загальні принципи та найкращі практики (Міжнародний центр перспективних досліджень). Київ : [МЦПД] , 2015. 142 с.

- Електронний Інституційний репозитарій Національного університету "Запорізька політехніка" http://eir.zp.edu.ua/;
- Інформаційні електронні ресурси наукової бібліотеки університету "Запорізька політехніка" http://library.zp.edu.ua/.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСУ

У процесі вивчення навчального матеріалу дисципліни «Гендерная соціологія» використовуються наступні форми контролю:

1. **Поточний** - здійснюється під час проведення практичних занять з метою перевірки рівня знань здобувачів вищої освіти на етапі первинного засвоєння навчального матеріалу, який охоплюється темою лекційного та практичного занять, умінь самостійно опрацьовувати навчально-методичну

літературу, здатність осмислити зміст теми, умінь публічно чи письмово подати певний матеріал, а також завдань самостійної роботи.

2. **Рубіжний (модульний)** - здійснюється у формі тестування очно або дистанційно з використанням університетської системи Moodle. Модульний контроль є необхідним та обов'язковим елементом рейтингової технології освітньої процесу, який проводиться в два етапи – у середині й наприкінці навчального семестру. Оцінка "зараховано" за кожну частину рубіжного контролю виставляється за умови проходження здобувачем тестових завдань з успішністю понад 60 відсотків.

Під час рубіжного контролю враховуються виступи здобувача вищої освіти на практичних заняттях, а також результати його науково-дослідної та самостійної роботи.

3. **Підсумковий** – здійснюється у формі складання заліку з метою оцінювання рівня знань здобувача вищої освіти. Здобувач вищої освіти не допускається до складання заліку, якщо він не виконав усіх самостійних завдань, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни, та не пройшов рубіжний модульний контроль.

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється за кожним рубіжним контролем (РК-1, РК-2) під час контрольних тижнів за підсумками основних модулів. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається як середня між величинами РК-1 і РК-2.

Під час контролю враховуючи наступні види робіт: аудиторна під час лекційних і практичних занять, самостійна у вигляді опрацювання питань з тем, які не висвітлюються безпосередньо на лекціях і винесені на самостійне вивчення, результати тестування під час поточного та підсумкового контролю.

Підсумковий контроль визначається як середня двох контролів за перший та другий змістовні модулі.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при поточному та рубіжному (модульному) оцінюванні знань

Поточне тестування та самостійна робота							Підсумковий тест (іспит)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	100+100:2	100
15	15	15	15	15	15	15		

Шкала оцінювання

Сума балів за		Оцінка за національною шкалою

всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
60-100	**A**	60-100	зараховано
1-59	**B**	незадовільно	не зараховано

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика щодо відвідування занять передбачає не лише присутність здобувача вищої освіти на лекціях і практичних заняттях, а й його активну роботу. У разі невідвідування занять без поважної причини, здобувач вищої освіти зобов'язаний опрацювати навчальний матеріал шляхом підготовки та захисту реферату за пропущеною темою занять. Невиконання цієї вимоги є однією з підстав для відмови здобувачу вищої освіти в отриманні семестрового екзамену.

Політика дотримання академічної доброчесності полягає у запроваджені норм чинного законодавства України в науково-дослідній сфері та освітньому процесі правил Кодексу академічної доброчесності Національного університету "Запорізька політехніка" та дотриманні стандартів чесної й високопрофесійної діяльності науково-педагогічних працівників кафедри та здобувачів вищої освіти.

Під час вивчення навчальної дисципліни кожен здобувач вищої освіти повинен дотримуватися етичних принципів і цінностей академічної доброчесності, при цьому він зобов'язаний з повагою та толерантністю ставитися до всіх членів академічної спільноти. З метою забезпечення довіри до результатів навчання повинен виконувати письмові модульні контрольні роботи самостійно, при цьому не допускається залучення при розв'язанні індивідуальних занять інших осіб. У разі виявлення ознак академічного плагіату, а також самоплагіату, фабрикації, фальсифікації, списування, обману, зазначена робота не зараховується і навчальна дисципліна не вважається зарахованою.

За порушення академічної доброчесності здобувач вищої освіти може бути притягнутий до академічної відповідальності, а саме: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії; відрахування з університету.

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

- Система дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка» (Система Moodle) https://moodle.zp.edu.ua/;
- Електронний Інституційний репозитарій Національного університету "Запорізька політехніка" http://eir.zp.edu.ua/;
- Інформаційні електронні ресурси наукової бібліотеки університету "Запорізька політехніка" http://library.zp.edu.ua/.